

Entreprenøren stode til hinanden, og at der var, jeg vil ikke sige Frygt for, men Udsigt til, at Sagen skulde afvikles ved en Proces, som det just ikke lod til, at Regjeringen vilde gaa freidig ind i, har Udvalget forment, at den Ordning, som Ministeriet saaledes har antaget, selvstændigt under Forudsætning af, at det er rigtigt, hvad Udvalget har forment, at der er en betryggende Sikkerhed i Kontrakten, maa være tilfredsstillende. Men idet man saaledes tror, at der med Hensyn til Fuldbørligheden af denne Havn ikke tør ventes at komme videre, Bryderier, tror jeg dog, ved Udviklingen af Udvalgets Bemærkninger, at have Anledning til at fremsætte nogle Betragtninger om hele denne Sag. Loven lyder paa, at Anlægget skulde være færdigt i 1870; i Kontrakten blev Tiden udsat til 1871, og saaledes som Sagen nu foreligger, er Fristen 1ste Juli 1874; det er $2\frac{3}{4}$ Aar senere. Hvor ligger Skylden til en saa besynderlig Forsinkelse af et saadant Arbejde? Fra Statens Side siger man, at Skylden ligger hos Entreprenøren. Det synes dog ikke muligt, at det kan være Entreprenøren alene; thi man maatte da i Tilbageholdelsen af Summen og tillige i Kontraktssummen have et Middel til at tvinge Entreprenøren til at fuldføre den af ham indgaaede Kontrakt. Fra Entreprenørens Side er der fremsat andre Betragtninger. Entreprenøren har hævdet, at Forandringer, som under Anlægget have vist sig nødvendige, ikke kunde blive approberede af Regjeringen med en saadan Hurtighed, at Arbejdets Fortsættelse uden Forsinkelse kunde gaa for sig, og han har saaledes lagt Skylden over paa Regjeringen. Vi have været naturlig kaldede til at staa paa Regjeringens Side, at gaa ud fra, selv om der var Udfikling, der talte imod Regjeringen, at dens Embedsmænd ikke bare Skylden, men at den fornemmelig laa hos Entreprenøren, og at man derfor, hvis man vilde det, kunde gaa den retslige Vej. Der har imidlertid i tidligere Aar foreligget for Finansudvalget, meget detaillerede Oplysninger fra den modsatte Side, nemlig fra Entreprenørens, og det tør nu siges, da Sagen er saaledes afviklet, at der ikke længer retslig kan rippes op i det Gamle, at der findes flere forskellige Antepunkter, som ingenlunde kunne anses for døde og magtesløse paa Grund af, at der er affuttet en ny Kontrakt, at det hele Gæbjerg Havn anlægs Historie ingenlunde kan siges at være aflaaen over, saaledes at det, der er foregaaet fra før og til nu, er gjemt og glemt, saa at man nu begynder paa en ny Era, som man kun har at henholde sig til. Jeg tror saaledes, at turde udtale, at Dommen om Skylden for Forsinkelsen maa man lade staa hen til videre, og jeg tror, at man godt tør protestere inod, at den ensidigen tillægges Entreprenøren. Dette med Hensyn til Arbejdets Forsinkelse. Hvad nu angaar Arbejdets Udførelse, da tror jeg at have opfattet Sagen rigtig, naar Finansudvalget

har skilket sig saaledes, at vi ere gaaede ud fra at den Plan, som Regjeringen har forelagt for dette Arbejde fra først af, idet den i Hensyn til denne Plan kom og forlangte ikke mindre end 600,000 Rd., er en samvittighedsfuld anlagt Plan, udarbejdet efter de alvorligste og omhyggeligste Undersøgelser, ved hvilke man har taget ikke blot Theorien men Praxis og al mulig lokal Kundskab til Hjælp, og at Finansudvalget derfor, saavel tidligere som nu, ikke har kritiseret, hvorvidt Dette eller Hint ved Planen var rigtigt, men er gaaet ud fra, at det var saa, og kun har forlangt den fuldført i sin oprindelige Skikkelse. Skulde det nu, naar den bliver fuldført i sin oprindelige Skikkelse, desuagtet vise sig, at Planen ikke har været saaledes, som man er gaaet ud fra, at den var, ikke være udarbejdet med en saadan Omhu, som man har antaget, at den var, da maa Regjeringen med dens Konsulenter bære Skylden, om end Staten bærer Skaden. Men jeg maa kun hævde, at ingenlunde har Finansudvalget ved Behandlingen af denne Sag — og det har havt den for i flere Aar — indladt sig paa at tage Del i Ansvaret for, at Planen var fornuftig. Smidlertid hører man af Medlemmer, der — og det er jo Tilfældet med flere af os — have erhvervet sig en personlig Opfattelse af Forholdet, fremsætte en Paastand som den, at, skal Havnen spare til Forventningen, skal den faae en saadan Befælling, at den endog tilnærmelsesvis kan forrente sig, da er den meget lille, eller man vilde i alt Fald ved at have sparet en Treiedel af Dæmningerne omkring Havnen have kunnet faae den betydelig større, vel over en Treiedel større, og have sparet ikke mindre end f. Ex. 30,000 Rd., endvidere, at Raten er lagt paa en uheldig Side af Dokhavnen, idet navnlig Nordveststormene staa mere lige ind derpaa, og et Skib ikke kan ligge der uden at lide Skade, naar der er noget uroligt — jeg skal her indsfyde en personlig Bemærkning; jeg har været ved Havnen en Gang, da der var en stærk Nordvestvind, og jeg maa erkjende, at et Skib, da vanskeligt kunde ligge ved Raten — og fremdeles, at man slet ikke kan anse det for rigtigt, at der er fem duc d'Albe'er i en saadan lille Havn. Naar man derefter gaar udenfor Dokhavnen og kommer til Forhavnen, hvorledes skal man da afværge den Paastrand, at den Embedsmand, der har udarbejdet Planen, ikke har bygget sin Kalkule over, hvilke Materialer der skulde gaa til til Dokværterne, paa en omhyggelig Undersøgelse af Bunden, idet man bliver yderst forbausset ved under Bygningen at støde paa Mosejord, hvor man aldrig havde tænkt, at der var Sigt, hvilket atter, saavidt mig bekendt, har foranlediget tre Gange Ombygning af Dokværket udenfor Slusegabet, uden at det dog endnu tredie Gang er blevet anderledes end at det staa og bugner, fordi de forlangede Pæle, endnu ikke naae saaledes ned i fast Bund,